

7.5.1_OD_1.6.1_AF
ТРАКИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ
АГРАРЕН ФАКУЛТЕТ

Катедра “Животновъдство – преживни животни и млекоарство”

ДИПЛОМНА РАБОТА

на тема:

„Управление на отпадъците в община Созопол”

за получаване на образователно-квалификационна степен „Бакалавър”
специалност: Екология и опазване на околната среда

Дипломант:
Светлана Янкова Лулева
Фак. № 564

Научен ръководител:
проф. дсн Гюрга Михайлова

Стара Загора
2016 г.

Издавам благодарност на

Съкращения

БО	Битови отпадъци
БВП	Брутен вътрешен продукт
ЕГО	Едрогабаритни отпадъци
ЕЖ	Еквивалентни жители
ЕС	Европейски съюз
ЗУО	Закон за управление на отпадъците
ИУМПС	Излезли от употреба моторни превозни средства
НУБА	Негодни за употреба батерии и акумулатори
ИАОС	Изпълнителна агенция по околна среда
КВС	Карта на възстановената собственост
МОСВ	Министерство на околната среда и водите
МБАЛ	Многопрофилна болница за активно лечение
НСИ	Национален статистически институт
НПУО	Национална програма за управление дейностите по отпадъците
НППОО	Национална програма за предотвратяване на образуването на отпадъци
ООС	Опазване на околната среда
ЗОП	Закон за общесвени поръчки
ПС	Претоварна станция
ПСОВ	Пречиствателна станция за отпадни води
ЛПСОВ	Локална пречиствателна станция за отпадни води
БПСОВ	Биологична пречиствателна станция за отпадни води
РИОСВ	Регионална инспекция по околната среда и водите
РЦУО	Регионален център за управление на отпадъците
СО	Строителни отпадъци
СПТ	Станция за прехвърляне и товарене
ТБО	Твърди битови отпадъци
ИЕО	Индивидуални емисионни ограничения

Съдържание	стр.
I. Увод	
II. Литературен преглед	
1. Характеристика на твърдите отпадъци	
1.1 .Състояние на отпадъците по света и у нас	
1.2. Класификация на отпадъци	
2. Методи за обезвреждане на твърдите отпадъци	
3. Принципи на управление на отпадъците	
4. Екологична характеристика на Созопол	
III. Цел и задачи	
IV. Материал и методи	
V. Резултати и обсъждане	
1. Законова рамка и политика	
2. Анализ на генериращи отпадъци. Оценка по видове	
3. Съществуващи практики и системи за сметосъбиране, транспортиране и третиране на битови отпадъци	
3.1. Събиране и транспортиране на отпадъци	
3.2. Системи за разделно събиране на отпадъци	
4. Предварително третиране на отпадъци	
5. Оползотворяване и обезвреждане на отпадъци	
VI. Изводи	
VII. Препоръки	
VIII. Литература	

I. УВОД

Още в древността хората непрекъснато са сменяли мястото си на обитаване, заселвайки се на нови територии, те оставяли всичко непотребно на старите, като до най-голяма степен това са отпадъците. През античността, отпадъкът е бил съставен основно от пепел от огнищата, дърво, кости, животински и растителни отпадъци. Той се е трупал директно върху почвата, където на практика се превръщал в компост.

Древните депа за отпадъци, разкрити при археологическите разкопки показват наличие единствено на малки количества пепел, ступени сечива и керамични изделия. Всичко е било поправяно и използвано повторно. Населението е било многократно по-малко и хората са живели в много по-слабо концентрирани групи. Но с рязкото увеличаване на броя на хората, както и все по-бързо развиващият се на днешно време свят, се достигна до драстично нарастване на количеството изхвърляни отпадъци. Подобряването на жизнения стандарт, промяната в стила на живот, технологичният прогрес и възможността за непрестанната актуализация на използваните продукти са довело, по косвен път, до увеличаване обема и разнообразието на отпадъци, генерирани от всеки човек по отделно.

Проблемите свързани с отпадъците са строго специфични и комплексни.

Един от най-значимите социално-икономически проблеми на съвременната високотехнологична човешка цивилизация е проблемът за природосъобразното обезвреждане и оползотворяване на отпадъците.

За разрешаване на проблема с отпадъците, като замърсители, в съвременния свят съществуват различни методи, чрез които човечеството да се отърве до някаква степен от тях.

През последните 30 години отпадъците бяха в основата на политиката по околна среда на Европейския съюз (ЕС) и по отношение на управлението им се постигна значителен напредък. С течение на времето, на отпадъците започна да се гледа като на ценна суровина за индустрията.

У нас проблемът с управлението на отпадъците е от съществено значение. Все още съществуват голям брой нерегламентирани и несъответстващи на нормативните изисквания сметища и въпреки наличието и разпространението на информация, екологичната култура на населението не е на нужното ниво.

За разлика от развитите страни, където се практикува разделното събиране, преработката и повторното събиране на отпадъците, то в България основният метод за обезвреждане на отпадъците е депонирането.

Депонирането е най-неблагоприятния начин за третиране на отпадъците, което води до загуба на ресурси и може да се превърне в бъдеща екологична отговорност. Ето защо настоящата политика на ЕС по управление на отпадъците се основава на концепцията за йерархия при управлението на отпадъците. Съгласно йерархията, страните – членки на ЕС трябва да насочат всички усилия към предотвратяване образуването на отпадъци и когато това не е възможно, образуваните отпадъци трябва да се използват повторно, да се рециклират, да се оползотворяват колкото се може в по-голяма степен и само в краен случай да се депонират. Дългосрочната цел на ЕС е да се превърне в едно рециклиращо общество, което се стреми да използва образуваните отпадъци като материални и енергийни ресурси. Въвеждането на строги екологични стандарти и общи европейски стандарти за осигуряване на качеството на продуктите, получени от дейностите по рециклиране и оползотворяване на отпадъците, ще гарантира опазване на околната среда и здравето на хората.

България, като държава-членка на ЕС в последните години показва тенденция за търсене на решение на проблемите, свързани с управлението на отпадъците. Четвъртия Националният план за управление на отпадъците (НПУО) 2014-2020 е план на прехода от управление на отпадъците към ефективно използване на отпадъците, като ресурс и устойчиво развитие чрез предотвратяване образуването им, доколкото е възможно.

Изпълнителната агенция по околна среда (ИАОС) е отговорната институция в Република България, за събиране и предоставяне на информация за дейностите по отпадъците, съгласно Наредба №1/04.06.2014г. За първи път в България бе разработена и Национална програма за предотвратяване на образуването на отпадъци, която е неразделна част от НПУО.

Успешното изпълнение на НПУО ще доведе до предотвратяване и намаляване на вредното въздействие на отпадъците върху околната среда и човешкото здраве и намаляване на използването на първични природни ресурси. Планът подпомага централните и местните власти за концентрация на ограничените ресурси към приоритетни за финансиране проекти в сферата на управление на отпадъците от национални и европейски източници на финансиране.